

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.021.04.2015

P/15/054

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok

T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33

lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/054 – Wykorzystanie środków publicznych na działania dotyczące ochrony przyrody i edukacji ekologicznej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontrolerzy	Henryk Dąbrowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 968037 z dnia 30 października 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Stowarzyszenie „Człowiek i Przyroda”, Krzywe 62 B, 16-402 Suwałki, (dalej: „Stowarzyszenie”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Lech Krzysztofiak – Prezes Zarządu Stowarzyszenia ¹ (dowód: akta kontroli str. 3-4 i 20-25)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

W ramach działań dotyczących ochrony przyrody Stowarzyszenie realizowało w latach 2013-2015 trzy projekty³ współfinansowane z środków publicznych. Zgodnie z umowami osiągnięto zaplanowane efekty rzeczowe, między innymi wybudowano sześć drogowych przepustów dla płazów, odtworzono 11 miejsc ich rozrodu i dokonano inwentaryzacji obcych gatunków roślin na obszarze 1.374 ha. Natomiast efekt ekologiczny ma potwierdzić prowadzony w latach 2015-2016 (II kwartał) monitoring śmiertelności płazów podczas wędrówek sezonowych oraz wypracowanie (do końca 2015 r.) najskuteczniejszej metody zwalczania obcych gatunków roślin.

Przestrzegano postanowień umów o dofinansowanie przy wykorzystaniu otrzymanych środków finansowych i udzieleniu 13 z 14 zbadanych zamówień o łącznej wartości 14.589.676 zł. Wyjątkiem było zamówienie o wartości 520.000 zł, w którym osoby prowadzące przetarg⁴, złożyły wymagane oświadczenia⁵ po ok. 15 miesiącach od jego rozstrzygnięcia. W przypadku robót budowlanych przed przystąpieniem do ich realizacji uzyskano wymagane decyzje administracyjne i zezwolenia.

Ustalenia kontroli wykazały, że prawidłowo nabyto środki trwałe o łącznej wartości 13.119.108 zł⁶, które zaewidencjonowano i amortyzowano w księgach rachunkowych Stowarzyszenia. Właściwie prowadzono ewidencję i dokumentację finansowo - księgową dla poszczególnych projektów oraz sporządzono wymagane sprawozdania i rozliczenia otrzymanych środków. Zaniedbano jedynie wymóg ustalenia w zakładowym planie kont wykazu kont analitycznych oraz zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych i ich powiązania z kontami księgi głównej.

Ponadto NIK zauważa, że Stowarzyszenie w ramach realizacji projektu w sprawie ochrony płazów, dofinansowanego m.in. ze środków Instrumentu Finansowego Life i NFOŚiGW, zleciło także zadanie (utrzymanie sześciu przepustów dla płazów do końca 2018 r.),

¹ Od 18 marca 2004 r.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Dwa z tych projektów są w trakcie realizacji.

⁴ Na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego.

⁵ Stosownie do pkt 9 lit. e wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie udzielania zamówień w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014, do których nie ma zastosowania ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

⁶ Zagadnienie to omówiono w pkt. 3.3. niniejszego wystąpienia.

niezaplanowane pierwotnie do dofinansowania. Jego koszt (szacowany na ok. 661 tys. zł) nie został wyodrębniony i został opłacony łącznie z kosztami realizacji całego projektu. Komisję Europejską powiadomiono o tej zmianie już po poniesieniu wydatku (wyraziła ona akceptację, z zastrzeżeniem że decyzja o kwalifikowalności zostanie podjęta podczas końcowej oceny projektu).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie Stowarzyszenia do realizacji projektów oraz kompletność i terminowość wykonywania określonych umowami zadań

Opis stanu
faktycznego

1.1. Według stanu na 1 stycznia 2015 r. Stowarzyszenie liczyło 35 członków (osób fizycznych), z których 31 osób posiadało wykształcenie i doświadczenie zawodowe zbieżne z zadaniami określonymi realizowanymi projektami, w tym głównie działalności edukacyjnej i publicystycznej oraz związanej z czynną ochroną przyrody. W okresie objętym kontrolą nie zatrudniano pracowników do prowadzenia działalności statutowej.

(dowód: akta kontroli str. 7-15 i 74)

1.2. Stowarzyszenie ubiegało się o dofinansowanie czterech projektów⁷ o charakterze edukacyjno-ochronnym, z których trzy przyjęto do realizacji. Projekty te zatytułowano:

a) „Ochrona rodzinnej flory przed gatunkami roślin obcego pochodzenia na obszarach Natura 2000 „Ostoja Wigierska”, „Sandr Brdy” i „Roztocze Środkowe” (dalej: „Ochrona rodzimej flory”), który zrealizowano w okresie od 1 lipca 2013 r.⁸ do 30 września 2015 r., w oparciu o umowę dotacji z dnia:

- 27 lutego 2014 r. podpisaną z Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych w Warszawie, finansowaną ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013,
- 25 marca 2014 r. zawartą z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej⁹ („NFOŚiGW”).

Celem programu było ograniczenie występowania roślin obcego pochodzenia na terenie Wigierskiego Parku Narodowego i Roztoczańskiego Parku Narodowego,

b) „Ochrona płazów na obszarach Natura 2000 w północno-wschodniej Polsce” (dalej: „Ochrona płazów”), który realizowano od 1 września 2013 r. w oparciu o umowę dotacji zawartą 3 sierpnia 2013 r. z Komisją Europejską, finansowaną środkami europejskiego programu działań na rzecz środowiska i klimatu LIFE+. Celami szczegółowymi programu realizowanego przez Stowarzyszenie są: 1) zmniejszenie śmiertelności płazów podczas migracji sezonowych; 2) zwiększenie liczby miejsc rozrodu płazów; 3) zmniejszenie śmiertelności płazów związanej z tzw. pułapkami antropogenicznymi; 4) zorganizowanie sieci monitoringu zagrożeń płazów przy szlakach komunikacyjnych. Współfinansowanie projektu, poprzez udzielenie dotacji, zapewnili także:

- NFOŚiGW w oparciu o umowę z dnia 14 sierpnia 2013 r.,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku (umowa z 17 grudnia 2013 r.) i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, który zawarł dwie umowy (tj. w dniu 8 maja 2014 r. i 19 maja 2015 r.),

c) „Niecierpek gruczołowaty - inwazyjny gatunek obcego pochodzenia, inwentaryzacja, rozprzestrzenianie się, metody zwalczania” (dalej: „Niecierpek gruczołowaty”), który realizowano od 2 kwietnia 2014 r. na podstawie umowy zawartej 19 sierpnia 2014 r. z Ministrem Środowiska i dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2009/2014. Celem projektu jest rozpoznanie miejsc występowania niecierpka

⁷ Nie rozpoczęto realizacji projektu pt. „Ochrona środowiska przyrodniczego w inicjatywach obywatelskich społeczności Suwalszczyzny”, o który aplikowano na początku 2015 roku.

⁸ Początkowa data kwalifikowania wydatków.

⁹ Nr 156/2014/Wn-10/OP-WK-PS/D.

gruczołowatego¹⁰, tj. inwazyjnego gatunku rośliny obcego pochodzenia oraz najskuteczniejszych metod ograniczenia jego populacji.

(dowód: akta kontroli str. 5, 168-169, 226-341 i 521-634)

W analizowanym okresie Stowarzyszenie nie zrezygnowało z realizacji rozpoczętych trzech programów. Nie było także podwykonawcą innych projektów dofinansowanych ze środków publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 7-11 i 74)

1.3. Wnioski o dofinansowanie projektów przygotowało jedenastu członków Stowarzyszenia, posiadających kwalifikacje i doświadczenie w zarządzaniu projektami oraz wymaganą wiedzę z biologii i edukacji. Skorzystano także z pomocy zewnętrznych specjalistów w zakresie ustalenia zakresu prac przy usuwaniu gatunków roślin inwazyjnych i zagospodarowania zieleni wokół osad parkowych¹¹ oraz do określenia wymaganych robót budowlanych w celu wykonania sześciu systemów przepustów dla płazów i odtworzenia czterech zbiorników wodnych.

(dowód: akta kontroli str.12-15 i 504-505 i 507)

1.4. Zakres robót budowlanych i planowany koszt wykonania sześciu drogowych przepustów dla płazów określono kosztorysami inwestorskimi, które dołączono do wniosku o dofinansowanie projektu „Ochrona płazów”. Powyższymi dokumentami, sporządzonymi przez specjalistę z uprawnieniami budowlanymi określono, że przepusty wybudowane zostaną na sześciu odcinkach dróg o łącznej długości 2.925 mb i obejmą wykonanie: 5.853 mb barier naprowadzających, 487 mb tuneli, 94 portali wejściowych i 40 mb stopryni (tj. elementów utrudniających wejście płazów na jezdnię). Całkowity koszt tej inwestycji określono na 13.083.672 zł, który skalkulowano w oparciu o:

- normy kosztorysowe ustalone katalogiem KNR-2-01 „Budowle i roboty ziemne”, które obejmują nakłady: 1) związane z nabyciem niezbędnych materiałów i prefabrykatów budowlanych, 2) robocizny wymaganej do realizacji poszczególnych prac budowlanych. Na przykład koszt umocnienia rowów: barierami naprowadzającymi, z osadzeniem ich na ławie betonowej, określono na 2.995.765 zł i elementami tuneli – na kwotę 1.704.500 zł. W sumie wg norm kosztorysowych koszt budowy przepustów wyniósł 7.468.444 zł,
- katalogowe ceny zakupu elementów prefabrykowanych przepustów w kwocie 5.615.228 zł, obejmujące nabycie: barier naprowadzających (za 2.604.585 zł), elementów tuneli (1.561.809 zł), portali (211.312 zł) i stopryni (187.520 zł).

(dowód: akta kontroli str. 86, 92-105 i 492-499)

Prezes Zarządu Stowarzyszenia wyjaśnił, że w kosztorysach inwestorskich zsumowano wartości wymaganych elementów do budowy przepustów z kosztami kalkulacyjnymi ich budowy, aby zawrzeć wszystkie koszty budowy tych urządzeń, w tym nie wyszczególnione poszczególnymi pozycjami kosztorysów inwestorskich (np. koszty transportu, zysku, koszty pośrednie) a także nie ustalone tymi dokumentami (np. zajęcia pasa drogowego, organizacji ruchu na czas prowadzenia tych prac oraz nadzoru).

(dowód: akta kontroli str.506-507)

1.5. Okres jaki upłynął od dnia złożenia wniosku do jego zaakceptowania przez jednostki finansujące projekty wyniósł od 363 dni do 711 dni. Najkrócej trwało rozpatrzenie wniosku złożonego do projektu „Ochrona płazów”. Wniosek złożony 5 sierpnia 2012 r. uzyskał akceptację Komisji Europejskiej po 363 dniach, tj. 3 sierpnia 2013 r. Wniosek złożony 17 czerwca 2013 r. w sprawie projektu pt. „Niecierpek gruczołowaty” zaakceptowano po 428 dniach (19 sierpnia 2014 r.). Najdłużej trwało rozpatrywanie wniosku złożonego 13 kwietnia 2012 r. w celu uzyskania dofinansowania projektu pt. „Ochrona rodzimej flory”. Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, wniosek zaakceptowało po 685 dniach (27 lutego 2014 r.), a NFOŚiGW po 711 dniach (25 marca 2014 r.).

(dowód: akta kontroli str. 17 i 514-599)

¹⁰ Poza terenem objętym wnioskiem „Ochrona rodzimej flory”.

¹¹ Wsparcia w tym zakresie udzielił pracownicy Roztoczańskiego Parku Narodowego i Parku Narodowego „Bory Tucholskie”.

W trakcie rozpatrywania wniosków o dofinansowanie projektu „Ochrona rodzimej flory” i „Ochrona płazów” (z inicjatywy Komisji Europejskiej¹² i NFOŚiGW) dokonano zmian w zakresie merytorycznym i finansowym. W przypadku projektu „Ochrona rodzimej flory” zmiany (m. in.) dotyczyły:

- doprecyzowania gatunków inwazyjnych roślin, podlegających działaniom oraz rzeczywistego zagrożenia ze strony tych gatunków,
- zmiany technologii usuwania niektórych roślin,
- połączenia 25 osobnych spotkań, poświęconych omówieniu gatunków obcych w formę dwudniowych warsztatów.

Zmiany te spowodowały, że zmniejszył się planowany koszt programu z 1.440.737 zł do 1.241.722 zł. W przypadku projektu „Ochrona płazów” dokonano skrócenia czasu jego realizacji z 48 miesięcy do 36 miesięcy, czym (m. in.) zmniejszono koszty jego realizacji o 461.287 Euro (do kwoty 3.148.421 Euro).

Po podpisaniu umów na realizację analizowanych projektów nie dokonywano korekt uzgodnionych wniosków. Do umów sporządzono sześć aneksów, którymi nie wrócono do terminów i wartości ustalonych w pierwotnych wnioskach. Aneksami (m. in.) uszczegółowiono kwotę i zasady przekazywania zaliczki otrzymanej na realizację projektu „Niecierpek gruczołowaty” oraz wydłużono okres realizacji programu „Ochrona rodzimej flory”.
(dowód: akta kontroli str. 17, 189-194, 258-265 i 514-520)

Określone podpisanymi umowami dofinansowanie analizowanych trzech projektów nie uległo zmianie w trakcie realizacji zadań i wynosiło odpowiednio:

- 1.241.722 zł, tj. 95% całkowitej wartości realizacji projektu „Ochrona rodzimej flory” (1.307.163 zł),
- 16.122.306 zł, tj. 97,7% całkowitej wartości projektu „Ochrona płazów” (16.506.638 zł),
- 769.356 zł, tj. 90% całkowitej wartości projektu „Niecierpek gruczołowaty” (854.840 zł).
(dowód: akta kontroli str. 18, 168-169, 226-341 i 521-634)

1.6. We wrześniu 2015 r. Stowarzyszenie zakończyło projekt „Ochrona rodzimej flory”. Koszty projektu (1.307.163 zł) sfinansowano środkami uzyskanymi z: Komisji Europejskiej (1.111.014 zł) i z NFOŚiGW (130.708 zł) oraz wkładem własnym (65.441 zł). Przedsięwzięcie zrealizowano i rozliczono terminowo, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, który jeden raz zmieniono w trakcie realizacji projektu¹³.

(dowód: akta kontroli str. 17 i 521-599)

Do dnia zakończenia kontroli zrealizowano większość zadań przewidzianych pozostałymi dwoma projektami, tj.:

- a) „Ochrona płazów”, ponosząc koszty w kwocie 13.028.335 zł (tj. 78,9% planowanych), które sfinansowano środkami uzyskanymi z Komisji Europejskiej (5.768.599 zł), NFOŚiGW (6.668.342 zł), Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Olsztynie (141.000 zł), Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Białymstoku (300.000 zł) oraz środkami własnymi (150.394 zł),
- b) „Niecierpek gruczołowaty”. Poniesiony do końca października 2015 r. całkowity koszt projektu wyniósł 655.086 zł (76,6%), który sfinansowano środkami w ramach Mechanizmu Finansowego EOG (589.578 zł) i środkami własnymi (65.508 zł).

(dowód: akta kontroli str. 18 i 690-693)

Projekt „Niecierpek gruczołowaty” realizowano zgodnie z postanowieniami zawartych umów. Projekt „Ochrona płazów” uległ niewielkim modyfikacjom, m. in. polegającym na odtworzeniu 11 zbiorników wodnych (planowano cztery) oraz zmianie lokalizacji

¹² Reprezentowaną przez Dyрекcję Generalną ds. Środowiska.

¹³ Zmiany polegały na wydłużeniu terminu: realizacji projektu, osiągnięcia efektu rzeczowego i efektu ekologicznego (z 22 grudnia 2014 r. na 30.09.2015r.).

i parametrów technicznych czterech przepustów dla płazów, a także wydłużeniu zakończenia realizacji ww. projektu, co opisano w zakładce „Uwagi dotyczące badanej działalności”.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że Stowarzyszenie zleciło i opłaciło (z góry) w ramach łącznego wynagrodzenia ryczałtowego utrzymanie do końca 2018 r. sześciu przepustów dla płazów, wybudowanych w latach 2014-2015, w ramach dofinansowanego ze środków UE projektu „Ochrona płazów”. Koszt utrzymania przepustów nie był przewidywany w umowie o dofinansowanie. We wniosku złożonym do Komisji Europejskiej 22 maja 2013 r. wskazano iż realizacją tego zadania zajmować się będą bezpośrednio Stowarzyszenie lub pracownicy Narwiańskiego Parku Narodowego i Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej. Zadanie to miało być finansowane z innych źródeł zewnętrznych. Termin realizacji tego zlecenia wykracza poza termin zakończenia dotowanego projektu (31 sierpnia 2016 r.). (dowody: akta kontroli str. 144-158, 268-297)

Prezes Zarządu Stowarzyszenia oszacował koszt utrzymania przepustów na ok. 661 tys. zł oraz wyjaśnił, że:

- „Dotychczasowa praktyka wykazała, że niejednokrotnie dochodziło do uszkodzenia przepustów w czasie ich użytkowania (np. przy wycince drzew przydrożnych, odśnieżaniu), co powodowało duże koszty usuwania uszkodzonych elementów. W celu uniknięcia tego typu sytuacji, postanowiłem włączyć w koszty realizacji zadania koszty utrzymania przepustów w należyłym stanie technicznym, przynajmniej przez część okresu w którym należy zapewnić trwałość projektu. Ustalono, że wykonawca w okresie dwuletniego użytkowania (tożsamy z okresem gwarancji na wykonane prace) zobowiązał się do usuwania wad wykonawstwa jak i eksploatacji (np. powstałych w wyniku odśnieżania, czy wypadku drogowego)”;
- obowiązkiem Stowarzyszenia (m. in.) jest utrzymanie przepustu po zakończeniu projektu, tzn. po wygaśnięciu umowy z wykonawcą,
- zlecając utrzymanie przepustów nie przekroczono budżetu zadania,
- o zleceniu utrzymania wybudowanych przepustów do końca 2018 r. poinformowano instytucje dotujące projekt, które nie zgłosiły zastrzeżeń.

(dowód: akta kontroli str. 412-461, 503 i 757-758)

Dotująca projekt KE została poinformowana przez Stowarzyszenie o realizacji dodatkowego zlecenia w kwietniu 2014 roku, tj. po ponad czterech miesiącach od podpisania umowy z wykonawcą. Komisja Europejska nie zakwestionowała udzielenia zamówienia dotyczącego m.in. utrzymania do końca 2018 roku sześciu przepustów dla płazów, zastrzegając jednak (pismem z dnia 1 kwietnia 2015 r.), że może w późniejszym okresie zakwestionować prawidłowość realizacji zadania. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli istnieje zatem ryzyko uznania wydatków poniesionych na utrzymanie przepustów za niekwalifikowalne. Prezes Zarządu Stowarzyszenia wyjaśnił, że przywołane zastrzeżenia Komisji Europejskiej są standardowymi sformułowaniami. Dodał, że z jego dotychczasowej wiedzy wynika, że nie doszło do kwestionowania działań beneficjentów, po ich wcześniejszym skontrolowaniu i zaakceptowaniu przez Komisję.

(dowód: akta kontroli str. 235-253 i 757-758)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przygotowanie merytoryczne wniosków o dofinansowanie trzech projektów edukacyjno-ochronnych, realizowanych w latach 2013-2015. Zastrzeżenia budzi dokonana przez Stowarzyszenie zmiana zakresu rzeczowego projektu „Ochrona płazów”, którego okres realizacji wykracza poza termin realizacji Projektu (31.08.2016 r.).

2. Gospodarność, legalność i efektywność wykonywania określonych umowami zadań

2.1. Do końca października 2015 r. Stowarzyszenie poniosło koszty realizacji trzech analizowanych przedsięwzięć w łącznej kwocie 14.990.582 zł, w tym:

- a) 1.307.164 zł na wykonanie zadań w ramach projektu „Ochrona rodzimej flory”, które sfinansowano środkami otrzymanymi z Komisji Europejskiej (1.111.015 zł), z NFOŚiGW (130.707 zł) i wkładem własnym (65.441 zł),
- b) 13.028.335 zł na realizację zadań w ramach projektu „Ochrona plażów”. Koszty te sfinansowano środkami uzyskanymi z Komisji Europejskiej (5.768.599 zł), z NFOŚiGW (6.668.342 zł), Wojewódzkich Funduszy Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska w Białymstoku i Olsztynie (441.000 zł) oraz środkami własnymi Stowarzyszenia (150.394 zł),
- c) 655.086 zł na wykonanie zadań projektu „Niecierpek gruczołowaty”, który sfinansowano środkami uzyskanymi z NFOŚiGW (589.578 zł) i środkami własnymi (65.509 zł).

Wielkość zaangażowanych środków własnych Stowarzyszenia (nie uzyskanych z otrzymanych dotacji) wynikała z umów zawartych w celu realizacji projektów.

(dowód: akta kontroli str. 18, 733-736 i 759-760)

2.2. Zadania określone umowami realizowane były przez członków Stowarzyszenia¹⁴ oraz przez podwykonawców, wybranych zgodnie z przepisami art. 70¹-70⁵ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny¹⁵ (dalej: „kodeks cywilny”). Stowarzyszenie nie było zobowiązane do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych¹⁶ - dalej: „Prawo zamówień publicznych”.

Do końca października 2015 r. 41 podwykonawcom udzielono 44 zamówień o ogólnej wartości 15.703.554 zł (tj. 84,1% łącznych planowanych kosztów omawianych projektów), w tym dotyczących:

- usług i robót budowlanych, które zlecone 26 podwykonawcom na łączną kwotę 15.549.796 zł, z tego w 21 przypadkach po przeprowadzonych przetargach,
- zakupów materiałów, które zamówiono u 15 podwykonawców na łączną kwotę 163.757 zł, po uzyskaniu ofert cenowych.

(dowód: akta kontroli str. 667-669)

Analiza dokumentacji dotyczącej udzielenia 14 zamówień o łącznej wartości 14.589.676 zł oraz umów zawartych w wyniku przeprowadzonych postępowań wykazała, że:

- a) przed przystąpieniem do realizacji zadań dopełniono wymaganych formalności, m. in. polegających na uzyskaniu wymaganych decyzji administracyjnych i zezwoleń,
- b) przed wszczęciem procedury wyłaniania podwykonawców poszczególnych zadań każdorazowo sporządzano dokumenty nazwane „Kwestionariuszami kwalifikacyjnymi”. Określano nimi wartość szacunkową zamówienia, ustaloną w wyniku rozpoznania cenowego, w takiej samej wielkości, w jakiej podano w harmonogramach rzeczowo-finansowych, stanowiących integralną część wniosków i umów zawartych w celu realizacji projektów. Prezes Zarządu Stowarzyszenia wyjaśnił, że „Wartość tych zamówień nie zmieniła się w powyższym okresie”,
- c) zamówień udzielono przestrzegając zasady jawności i konkurencyjności. Z naruszeniem zasady przejrzystości udzielono zamówienie o wartości 520.000 zł, co omówiono w zakładce „Stwierdzone nieprawidłowości”,
- d) w umowach zawartych z podwykonawcami ustalono zapisy zabezpieczające interesy Stowarzyszenia w sytuacji niedotrzymania terminu wykonania zadań oraz odstąpienia od realizacji umów. W jednej umowie (z 14 analizowanych) określono także kary umowne (w wysokości 0,2% wynagrodzenia za dzień zwłoki) za opóźnienie w usuwaniu stwierdzonych wad. W trakcie kontroli Prezes Zarządu Stowarzyszenia poinformował, że

¹⁴ Odpłatnie i nieodpłatnie, w formie wolontariatu, poprzez zawieranie imiennych zleceń.

¹⁵ Dz. U. z 2014 r., poz. 121 ze zm.

¹⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

w przyszłych umowach zastosowane zostaną zapisy o karach umownych z tytułu nieterminowego usunięcia wad przedmiotów zamówień,

- e) zakres zleconych zadań wykluczał możliwość ich rozliczenia w ramach dwóch lub więcej projektów. Podwykonawcy prawidłowo wywiązali się z umów zawartych ze Stowarzyszeniem. (dowód: akta kontroli str. 506, 677-688 i 757-758)

2.3. Wykonawcę zadania polegającego na zaprojektowaniu, wybudowaniu i utrzymaniu do końca 2018 roku sześciu przepustów drogowych dla płazów (tj. firmę „D”) wyłoniono w przetargu, przeprowadzonym na podstawie art. 70¹-70⁵ Kodeksu cywilnego. Wszczęto go 1 października 2013 r. po ustaleniu szacunkowej wartości zamówienia na kwotę 3.137.328 Euro, tj. równą wartości tego zadania, określonej we wniosku o dofinansowanie projektu (ustaloną w oparciu o kosztorysy inwestorskie, które omówiono w pkt. 1.4. niniejszego wystąpienia). Na kwotę tę składały się koszty działania nr A1, tj. przygotowania dokumentacji technicznej i map do celów projektowych oraz uzyskanie pozwolenia budowlanego (na co wnioskiem¹⁷ zaplanowano 22.170 Euro) i działania nr C1 tj. budowy sytemu przepustów dla płazów (3.115.158 Euro). Przed ustaleniem szacunkowej wartości zamówienia dokonano zmiany lokalizacji czterech (z sześciu planowanych do wykonania) przepustów drogowych, na skutek przesunięcia przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie terminu modernizacji drogi, na której urządzenia te postanowiono wybudować. O zamiarze dokonania tej zmiany nie powiadomiono Komisji Europejskiej oraz NFOŚiGW, ponieważ – jak wyjaśnił Prezes Zarządu Stowarzyszenia – nie wymagała ona uzyskania takiej akceptacji, gdyż nie powodowała istotnych zmian umowy o dofinansowanie. Zmiany w lokalizacji czterech przepustów dla płazów spowodowały zmiany parametrów technicznych tych urządzeń, w porównaniu do zadeklarowanych wnioskiem o dofinansowanie projektu. I tak specyfikacją istotnych warunków zamówienia ustalono, że planuje się budowę sześciu przepustów na odcinku o 347 mb mniejszym, niż pierwotnie określono (2.925 mb) oraz mniejszą: 1) długość barier naprowadzających (o 729 mb), 2) długość tuneli (o 50 mb), 3) ilość wbudowanych portali wejściowych (o 6 szt.). Zwiększono natomiast długość (o 12 mb) stoprnyien. Zmiana powyższych parametrów technicznych czterech przepustów powinna spowodować zmniejszenie kosztów zakupu elementów prefabrykowanych przepustów¹⁸ o 395.107 zł.

Publikując ogłoszenie o przetargu na realizację omawianego zadania przedstawiono program funkcjonalno-użytkowy (którym określono zakres wymaganych prac) oraz przedmiar robót, który nie w pełni określał wymagane do wykonania roboty. Na przykład dokumentem tym założono:

- wykonanie robót pomiarowych przy liniowych robotach ziemnych na odcinku 0,90 km (wykonawca w ofercie zadeklarował natomiast wykonanie ich na odcinku 3,48 km),
- wywiezienie 528,55 m³ gruzu z terenów rozbiórki¹⁹ (wykonawca ustalił, iż należy wywieść gruz w ilości 6.307,5 m³).

Prezes Zarządu Stowarzyszenia wyjaśnił, że w zamieszczonym do specyfikacji istotnych warunków zamówienia przedmiarze robót nie wskazano, jakie prace należało obowiązkowo wykonać, ale dokumentem tym „podpowiadano”, jakie prace należy uwzględnić w trakcie budowy, bowiem inwestycję zlecono w systemie „zaprojektuj, wybuduj i utrzymaj” za kwotę ryczałtową, ... „której wartość nie przekraczała ustalonej umową na dofinansowanie projektu”. Prezes Zarządu Stowarzyszenia wyjaśniając przyczyny ustalenia ryczałtowej formy rozliczenia podał, że: *„W naszym przekonaniu w zleceniu zaprojektowania, budowy i utrzymania systemów przepustów dla płazów samo utrzymanie tych urządzeń w odpowiednim stanie technicznym do 2018 roku nie powinno stanowić znaczącej kwoty zamówienia. Wstępnie szacowaliśmy, że koszty 2-3 krotnego w roku przeprowadzenia prac porządkowych na każdym odcinku drogi oraz naprawa 2-3 barier naprowadzających nie*

¹⁷ Stanowiącym integralną część umowy o dofinansowanie.

¹⁸ Koszty te obliczono uwzględniając obowiązujące w latach 2014-2015 ceny katalogowe tych elementów.

¹⁹ Przy ręcznym załadunku i wyładunku pojazdami samochodowymi.

powinna przekroczyć 5% budżetu zadania²⁰. Nie byliśmy jednak w stanie dokładnie określić wysokość środków finansowych na utrzymanie wszystkich systemów przepustów, gdyż będzie to zależało od wielu czynników, których nie potrafimy przewidzieć, jak np.: tempo zarastania roślinnością obszarów poboczy dróg, intensywność gromadzenia się liści i innych zanieczyszczeń w tunelach, czy liczba incydentów na drodze w konsekwencji których uszkodzeniu ulegną bariery naprowadzające (uszkodzenia w wyniku prac związanych z zimowym utrzymaniem dróg, wypadków samochodowych, wywrotów drzew przydrożnych itp.). Każdy Oferent mógł sam zdecydować o tych kosztach. Braliśmy również pod uwagę fakt, że podczas budowy mogą pojawić się pewnego rodzaju utrudnienia, które mogą znacząco wpłynąć na cenę zamówienia, czego w naszym przypadku nie możemy dopuścić. Ponieważ istotą ceny ryczałtowej jest to, że jest ona niezmienna w trakcie realizacji zamówienia zdecydowaliśmy się na jej zastosowanie. Ani przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, ani Kodeksu cywilnego nie regulują zasad ustalania wynagrodzenia w umowach o zamówienie publiczne i jego sposobu rozliczania. W tym zakresie wykonawca i zamawiający kształtują stosunek umowny według swego uznania, zgodnie z ogólnymi przepisami prawa cywilnego (art. 3531 k.c. - zasada swobody umów). Nie żądaliśmy uwidocznienia kosztów utrzymania systemów przepustów w ofercie, bo nie było to nam do niczego potrzebne, a i tak nie mogło być oparte o rzeczowe kalkulacje". Przy cenie ryczałtowej przedmiar robót zawsze jest tylko dokumentem pomocniczym, określającym zakres problemów z jakimi może się spotkać wykonawca. Zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia przedmiar robót może posłużyć wykonawcy do uszczegółowienia i najlepszego przygotowania oferty, nie stanowi jednak pełnej wyceny przedmiotu zamówienia. Szczegółowy zakres prac określony został w SIWZ".

(dowód: akta kontroli str. 85-86, 146, 342-427 i 510-511)

Ubiegając się o omawiane zamówienia Firma „D”, zaproponowała kwotę 3.134.958 Euro, tj. o 2.370 Euro mniejszą od ustalonej umową o dofinansowanie. Koszt realizacji zamówienia wyniósł 13.077.574 zł.

(dowód: akta kontroli str. 342, 346-377, 492-501, 696-719 i 776-778)

2.4. Na zakupy środków trwałych (bez przepustów dla płazów) wydatkowano 41.534 zł, nabywając: zestaw multimedialny, dwa aparaty fotograficzne, komputer stacjonarny, urządzenie do pomiaru położenia (GPS) i parametrów gleby²¹. Zakupów dokonano po poprzez wybór najkorzystniejszych ofert (w postępowaniach przetargowych i zapytaniach ofertowych), poprzedzonych rozeznaniem cenowym.

(dowód: akta kontroli str. 670-672, 689 i 762-763)

2.5. Zarządzanie projektami powierzono członkom Stowarzyszenia, na co wydatkowano 1.093.432 zł, w tym na projekty:

- „Ochrona rodzimej flory” – 72.448 zł, tj. 5,5% kosztów całkowitych, z tego na wynagrodzenia przeznaczono 72.224 zł. W skład zespołu zarządzającego wchodził kierownik projektu, trzech koordynatorów projektu i obsługa księgowa,
- „Ochrona płazów” – 885.953 zł, tj. 6,8% kosztów całkowitych, w tym wynagrodzenia wyniosły 600.447 zł. Zgodnie z umowami zawartymi w sprawie realizacji projektu zespół zarządzania projektem składał się z koordynatora projektu, kierownika finansowego, kierownika technicznego i asystenta tego kierownika,
- „Niecierpek gruczołowaty” - 135.031 zł, tj. 20,6% kosztów całkowitych, w tym na wynagrodzenia przeznaczono 134.985 zł. Zarządzanie projektem prowadził trzyosobowy zespół składający się z kierownika projektu, asystenta tego kierownika i kierownika finansowego.

(dowód: akta kontroli nr 19)

²⁰ Który określono na 13.223.368 zł (wg umowy zawartej z NFOŚiGW) lub 3.115.158 Euro (wg umowy zawartej z Komisją Europejską).

²¹ Ph metr i wilgotnościomierz.

Analiza wynagrodzeń wypłaconych za zarządzanie projektem „Ochrona płazów” wykazała, że wypłacono je stosownie do ustaleń umownych. (dowód: akta kontroli str. 133 i 720-731)

2.6. Jednostki finansujące realizację projektów nie podejmowały decyzji dotyczących zawieszenia, ograniczenia, cofnięcia czy zmiany warunków finansowania projektów.

O płatności zaliczkowe występowano w projekcie „Ochrona flory” (przy pomocy Generатора Wniosków), które otrzymano je w terminach umożliwiających prawidłową realizację zadań. Realizacja projektów nie generowała dochodów. (dowód: akta kontroli str. 669)

2.7. Stowarzyszenie uzyskało zakładane efekty rzeczowe w ramach realizowanych projektów. I tak:

a) w projekcie „Ochrona rodzinnej flory” uzyskano efekty rzeczowe w pełnym zakresie w tym m. in.:

- przeprowadzono inwentaryzację obcych gatunków sześciu roślin na obszarze 792 ha gruntów położonych na terenie Wigierskiego Parku Narodowego z jednoczesnym usunięciem roślin sześciu obcych gatunków,
- usunięto dziewięć gatunków roślin z obszaru 360,5 ha,
- przeprowadzono 12 prelekcji i 10 warsztatów na temat ochrony rodzimej flory przed gatunkami roślin obcego pochodzenia, w których udział wzięło w sumie 570 osób,
- wydano sześć publikacji w łącznym nakładzie 12.000 egz. dotyczących roślin obcego pochodzenia i ich zwalczania,

b) w projekcie „Ochrona płazów” i „Niecierpek gruczołowaty” (realizacji tych projektów nie zakończono) uzyskano większość zaplanowanych efektów rzeczowych, w tym m. in:

- oddano do użytku sześć drogowych przepustów dla płazów i rozpoczęto monitoring śmiertelności płazów w tych miejscach. Działaniem tym nie doprowadzono do 80% redukcji śmiertelności płazów podczas ich wędrówek sezonowych w lokalnych populacjach na obszarach Natura 2000 „Ostoja Suwalska”, „Narwiańskie Bagna” oraz „Puszcza Romnicka”, ponieważ - jak wyjaśnił Prezes Zarządu Stowarzyszenia - formułując powyższy wskaźnik efektu ekologicznego brano pod uwagę wyłącznie zmiany śmiertelności płazów, jakie uzyskane zostaną w miejscach sześciu systemów przepustów dla płazów. Dodał, że budując przepusty drogowe oraz odtwarzając zbiorniki wodne chroni się także lokalne populacje tych zwierząt,
- odnowiono 11 zbiorników wodnych, w tym 10 o powierzchni 350 m² i jeden o powierzchni 1.500 m² stanowiący własność członka Stowarzyszenia²² (w sumie odtworzono o siedem więcej zbiorników, niż planowano²³), w celu zapewnienia dogodnych warunków do rozrodu płazów. Do dnia zakończenia kontroli z sześcioma właścicielami 11 omawianych zbiorników nie uregulowano (w pisemnej formie) sposobu zachowania charakteru omawianych obiektów. Prezes Zarządu Stowarzyszenia wyjaśnił, że (na wniosek Komisji Europejskiej złożony pismem z dnia 30 listopada 2015 r.) zagadnienie to zostanie uregulowane do końca br., poprzez zawarcie pisemnych umów,
- opracowano katalog dziewięciu rozwiązań technicznych tzw. „pułapek antropogenicznych” i przystąpiono do testowania sześciu z nich,
- wydano jedną pozycję książkową poświęconą płazom (3.000 egz.) oraz broszury i ulotki dotyczące niecierpka gruczołowatego w nakładzie 3.500 egzemplarzy,
- udział 70 osób w konferencji zorganizowanej na temat obcych gatunków roślin.

(dowód: akta kontroli str. 246-247, 256, 478, 509-512, 690-693 i 776)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że trzy osoby prowadzące przetarg na podstawie

²² Dyrektor Parku Krajobrazowego Puszczy Romnickiej.

²³ Dzięki uzyskanym oszczędnościom środków finansowych.

przepisów Kc - w sprawie zamówienia o wartości 520 tys. zł, objętego projektem „Niecierpek gruczołowaty” – złożyły oświadczenia co do okoliczności powodujących wyłączenie dopiero w trakcie kontroli NIK tj. 10 listopada 2015 r., po ok. 15 miesiącach od rozstrzygnięcia przetargu (14 sierpnia 2014 r.). Złożenia oświadczeń wymagał pkt 9 lit. e wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie udzielania zamówień w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014, do których nie ma zastosowania Prawo zamówień publicznych, powołanych jako ramy prawne w art. 1 pkt 9 umowy w sprawie projektu „Niecierpek gruczołowaty”, zawartej przez Stowarzyszenie 19 sierpnia 2014 r. z Ministrem Środowiska.

(dowody: akta kontroli, str. 600-601, 652-657)

Prezes Zarządu Stowarzyszenia wyjaśnił, że wymaganej dokumentacji nie sporządzono na skutek jego błędu, bowiem nie określił takiego obowiązku. Dodał, że w dniu 10 listopada 2015 r. Zarząd Stowarzyszenia zmienił decyzję w sprawie trybu i zasad postępowania w przypadkach zawierania umów przy realizacji ww. projektu, wprowadzając obowiązek prawidłowego dokumentowania omawianych postępowań przetargowych i składania wymaganych oświadczeń.

(dowód: akta kontroli str. 504 i 635-666)

Ocena częściowa

Opis stanu
faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, sposób udzielania zamówień publicznych oraz rozliczanie ich realizacji.

3. Prowadzenie ewidencji finansowo-księgowej

3.1. Stowarzyszenie prowadziło rachunkowość w oparciu o zasady polityki finansowej, odpowiadające wymogom określonych przepisami art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁴, z wyjątkiem nieokreślenia w zakładowym planie kont wykazu kont analitycznych, co opisano w zakładce „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(dowód: akta kontroli nr 737-739)

3.2. Ewidencję księgową Stowarzyszenia prowadzono w formie komputerowej, przy wykorzystaniu programu Rewizor GT (wersja 1.32) oraz przy zastosowaniu kont analitycznych, wyodrębnionych dla każdego realizowanego projektu, które ustalił Skarbnik Stowarzyszenia. Umożliwiało to prowadzenie odrębnej ewidencji kosztów dla poszczególnych projektów, w tym kosztów stałych i zarządzania, a także środków otrzymywanych na ich realizację od różnych jednostek dotujących. W ewidencji także wyodrębniano środki krajowe i zagraniczne (otrzymywane w Euro z Komisji Europejskiej).

(dowód: akta kontroli nr 737-739)

Analiza 33 dowodów księgowych potwierdzających przeprowadzenie operacji gospodarczych o łącznej wartości 10.048.636 zł wykazała:

- kompletność i poprawność w zakresie kontroli bieżącej i dekretacji wszystkich zbadanych dowodów,
- poprawność ujęcia dowodów w księgach w zakresie wartości transakcji, okresu księgowania i ujęcia na kontach księgowych,
- kompletność i poprawność formalną zapisu dowodu w księgach rachunkowych,
- brak przypadków ujęcia tej samej faktury w rozliczeniach różnych projektów,
- zachowanie umownie ustalonego procentowego udziału finansowania wydatków z różnych źródeł.

(dowód: akta kontroli str. 737-739)

3.3. Realizując trzy analizowane projekty Stowarzyszenie, przestrzegając postanowień umownych, nabyło środki trwałe o łącznej wartości 13.119.108 zł, w tym sześć przepustów dla płazów za 13.077.574 zł, dwa aparaty fotograficzne – 16.567 zł, zestaw multimedialny – 9.096 zł. Zakupione środki trwałe zaksięgowano na koncie 010 („środki trwałe”) i ujęto w ewidencji środków trwałych, prowadzonej od 2003 roku. (dowód: akta kontroli str. 689)

²⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku ustalenia (do 10 listopada 2015 r.) w zakładowym planie kont, stanowiącym załącznik do Polityki finansowej Stowarzyszenia (obowiązującej od 1 stycznia 2013 r.) wykazu kont analitycznych oraz zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych i ich powiązania z kontami księgi głównej, czym naruszono wymóg art. 10 ust. 1 pkt. 3 lit a ustawy o rachunkowości. Prezes Zarządu Stowarzyszenia wyjaśnił, że projekt polityki finansowej opracował specjalista zatrudniony w Biurze Rachunkowym, więc sądził że dokument ten spełnia ustawowe wymogi. Zarząd Stowarzyszenia decyzją z 10 listopada 2015 r. dokonał zmian w Polityce finansowej, uzupełniając zakładowy plan kont o wykaz kont analitycznych. (dowód: akta kontroli nr 502 i 740-756)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, prowadzenie ewidencji rozliczeniowych i księgowej dla trzech zbadanych projektów.

4. Sprawozdawczość oraz rozliczanie środków

Opis stanu
faktycznego

4.1. Stowarzyszenie terminowo złożyło w sumie 11 wniosków o płatność oraz osiem sprawozdań z realizacji dotowanych projektów. Do wniosków o płatność otrzymano formalne uwagi, które w pełni uwzględniono. Uwagi do sprawozdań złożyła jedynie Komisja Europejska (pismami z dnia: 1 lipca 2014 r. i 30 listopada 2015 r.), które dotyczyły projektu „Ochrona płazów”. Udzielona przez Stowarzyszenia odpowiedź (do uwag z dnia 1 lipca 2014 r.) została zaakceptowana przez Komisję Europejską.

(dowód: akta kontroli str. 232-248 i 694-695)

Zaliczkowe wypłaty dotacji otrzymano na realizację projektu „Ochrona flory”, co spowodowało uzyskanie odsetek w łącznej kwocie 173 zł. Środki te prawidłowo rozliczono, wnioskami o płatność. (dowód: akta kontroli str. 732)

4.2. Na materiałach informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia umieszczano logo instytucji dotujących projekty oraz informacje o źródłach ich finansowania. Z dokumentacji Stowarzyszenia wynika, że powyższe informacje umieszczano także w miejscach przeprowadzenia warsztatów i konferencji. Oględziny dwóch miejsc, w których wykonano przepusty drogowe wykazały, że oznakowano zgodnie z umownymi ustaleniami. (dowód: akta kontroli nr 500-501 i 652)

4.3. W latach 2013-2015 (do końca listopada) w Stowarzyszeniu przeprowadzono następujące czynności kontrolne, wyłącznie dotyczące realizacji projektu „Ochrona płazów”:

- dwie wizyty przedstawiciela Komisji Europejskiej (tj. w dniach 14-15 kwietnia 2014 r. 24-25 sierpnia 2015 r.). Na okoliczność tych wizyt w Stowarzyszeniu nie pozostawiono żadnych dokumentów. Ich wyniki częściowo omówiono w podsumowaniach z raportu z postępu realizacji projektu,
- dwie kontrole przeprowadzone przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku (w dniach 22 października 2014 r. i 23 października 2015 r.),
- jedna kontrola przeprowadzona przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie (w dniach 20-24 listopada 2014 r.),
- jedna kontrola przeprowadzona przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (w dniach 10-13 marca 2015 r.).

W wyniku powyższych czynności kontrolnych nie wykazano nieprawidłowości w realizacji projektu „Ochrona płazów”. (dowód: akta kontroli str. 696-719)

IV. Wnioski

Uwagi i wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, przyjmuje do wiadomości działania podjęte w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁵, odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 18 grudnia 2015 r.

Kontroler
główny specjalista kontroli państwowej
Henryk Dąbrowski

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Agata Ciupa

.....
podpis

.....
podpis

²⁵ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.